نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی** **مدیریت آموزش و پرورش شهرستان نهبندان**	**نام درس : علوم و فنون ادبی ۳**	**محل مهر آموزشگاه**
نام پدر:		**تاریخ امتحان** **۱۴۰۲/۱۰/۰۹**	
پایه: دوازدهم **شعبه کلاس: ۱۲۷**		**تعداد صفحه: ۲**	**تعداد سوال: ۱۷**
شماره صندلی: **رشته: علوم انسانی**		**زمان شروع: ۱۰ صبح**	**وقت: ۶۰ دقیقه**

ضمن خیرمقدم به دانش آموزان و داوطلبان عزیز، سؤالات زیر را به دقت بخوانید و با توکل به خدا و آرامش خاطر پاسخ دهید.

نمره برگه	**با عدد**		**نام و نام خانوادگی مصحح**	**امضا:**	**نمره تجدید نظر**	**با عدد**	**امضا:**
	با حروف		**محمدرضا شهیری**			**با حروف**	

شماره	سؤال	نمره
۱	**اقدام شاعران دوره بازگشت از چه جهت اهمیت دارد؟**	۰/۵
۲	**شاعران قصیده سرای دوره بازگشت به چه سبکی شعر سرودند؟ و سه تن از آن ها را نام ببرید؟**	۱
۳	**دلیل پیروی شاعران دوره بازگشت از اسلوب های کهن چه بوده است؟**	۰/۵
۴	**سه نمونه از واژگان کهن که در شعر دوره بازگشت و بیداری توسط شاعران استفاده می شد را نام ببرید؟**	۰/۷۵
۵	**نام دو شاعر سنت گرا و قالب های مورد استفاده ایشان در عصر بیداری را بنویسید؟و قالب شعری مورد استفاده شاعران عوام گرا را نیز بنویسید؟**	۱/۲۵
۶	**وزن بیت زیر را به دو شکل بنویسید و بیان کنید که کدام شکل ترجیح دارد؟** دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه بامی که پریدیم پریدیم	۱/۵
۷	**وزن کدام بیت شامل سه پایه آوایی ناهمسان است؟(آن را بنویسید)** الف)محمد کافرینش هست خاکش /هزاران آفرین بر جان پاکش ب) دل نیست کبوتر که چو برخاست نشیند / از گوشه بامی که پریدیم پریدیم ج)ماه فروماند از جمال محمد / سرو نباشد به اعتدال محمد د) درد عشقی کشیده ام که مپرس / زهر هجری چشیده ام که مپرس	۱

www-kanoon-ir

۸	**پاسخ درست را بنویسید.** الف)هر مصراع از بیت «نه خود اندر جهان نظیر تو نیست / که قمر چون رخ منیر تو نیست» چند پایه آوایی دارد؟..... ب) وزن واژه دومین پایه آوایی بیت زیر را بنویسید. مبارزان جهان، قلب دشمنان شکنند / تو را چه شد که همه قلب دوستان شکنی؟.....	۱
۹	**باتوجه به بیت «آب آتش افروز، عشق آمد / آتش آب سوز عشق آمد » پایه های آوایی ،نشانه های هجایی و وزن شعر را در در جدول قرار دهید.** پایه های آوایی نشانه های هجایی وزن شعر	۱/۵
۱۰	**با توجه به بیت : « اگر آن ترک شیرازی بدست آرد دل ما را / به خال هندویش بخشم سمرقند و بخارا را »:** الف) اختیار حذف همزه در کدام هجای بیت صورت گرفته است؟ ب) « تغییر کمیت مصوت ها را » در هجاهای بیت مشخص کنید.	۱/۵
۱۱	**با ذکر دلیل ثابت کنید در بیت زیر ،آرایه« متناقض نما » به کار رفته است.** می خورم جام غمی هر دم به شادی رخت / خرم آن کس کاو بدین غم شادمانی می کند	۱
۱۲	**در بیت "روی و چشمی دارم اندر مهر او / کاین گهر می ریزد آن زر می زند ":** الف) «لف اول» کدام کلمه است؟ ب) «نشر دوم » را بنویسید؟ ج) این نوع «لف و نشر» چه نام دارد؟	۱/۵
۱۳	**جاهای خالی را با عبارات مناسب پر کنید.** بدیع در لغت به و در ادب فارسی چه معنا است ؟	۱
۱۴	**چند آرایه در حوزه بدیع لفظی و معنوی نام ببرید؟(از هر کدام سه مورد)**	۱/۵
۱۵	**مراعات در لغت و اصطلاح ادبی به چه معناست؟و زیبایی آفرینی مراعات در چیست؟(دو مثال بزنید)**	۱/۵
۱۶	**تلمیح در لغت و اصطلاح ادبی به چه معناست؟(اهمیت هنری آن را توضیح دهید و دو مثال بزنید)**	۱/۵
۱۷	**تضمین در لغت و در علم بدیع به چه معنا است؟(دو مثال بزنید)**	۱/۵

www-kanoon-ir

نام و نام خانوادگی:	**باسمه تعالی** **وزارت آموزش و پرورش** **اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی** **مدیریت آموزش و پرورش شهرستان نهبندان**	**نام درس : علوم و فنون ادبی۳**	**محل مهر آموزشگاه**
نام پدر:		**تاریخ امتحان** **۱۴۰۲/۱۰/۰۹**	
پایه: دوازدهم **شعبه کلاس: ۱۲۷**		**تعداد صفحه: ۲**	**تعداد سوال: ۱۷**
شماره صندلی: **رشته: علوم انسانی**		**زمان شروع: ۱۰ صبح**	**وقت: ۶۰ دقیقه**

	پاسخ نامه	
۱	زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی به وجود آمده بود نجات بخشیدند.	
۲	خراسانی و سلجوقی-صبای کاشانی-قاانی شیرازی-سروش اصفهانی	
۳	فقر فرهنگی جامعه و سستی و رخوت حاکم بر ادبیات	
۴	بادافره-خلیدن-گلخن	
۵	ملک الشعرای بهار و ادیب الممالک فراهانی –قصیده و مثنوی –مستزاد –چهار پاره -ترانه -تصنیف	
۶	مستفعل مستفعل مستفعل مستف ۲- مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن شکل اول یا همسان ترجیح دارد.	
۷	گزینه د	
۸	سه پایه آوایی دارد وزن بیت: فعلاتن مفاعلن فعلن ب) فعلاتن (وزن بیت مفاعلن فعلاتن مفاعلن فعلن)	
۹	فعلاتن مفاعلن فع لن	
۱۰	الف) مصراع اول ،هجای یازدهم « تا » ب) ۱- مصراع اول ،هجای چهاردهم ، مصراع دوم هجای سوم ، و هجای دوازدهم (بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه) ۲ مصراع دوم ،هجای پنجم کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند	
۱۱	با غم شادمانی کردن تناقض دارد.	
۱۳	تازه و نو - مجموعه آرایه هایی که بر زیبایی لفظی و معنایی سخن می افزایند.	
۱۴	سجع –جناس –ترصیع ب-) ایهام –اغراق-تضاد	
۱۵	تناسب و هماهنگی ها- آوردن واژه هایی است در سخن است که با هم ارتباط معنایی غیر از تضاد داشته باشند –زیبایی آفرینی مراعات در تناسب و هماهنگی واژه ها است.	
۱۶	اشاره کردن با گوشه چشم-سخنور در کلام خویش به داستان ،آیه،حدیث،و مثل اشاره کند. تلمیح گنجاندن یک مفهوم بلند در سخنی کوتاه است.که معانی بسیاری را در کمترین واژه ها جای می دهد.و این ایجاز از جهت هنری بسیار مهم و قابل توجه است.	
۱۷	ضمانت کردن و متعهد شدن به انجام کاری-آوردن آیه حدیث،مصذاع یا بیت در سخن دیگری را در شعر یا کلام تضمین می گویند.	